

Yhteenveto

Palveluväylän viitearkkitehtuurin päivitys

Lausunnonantajan saate

Lausunnonantajia: 1

Yleiset kommentit palveluväylän viitearkkitehtuuriin ja sen dokumentteihin

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Palveluväylän viitearkkitehtuuri dokumentaatio antaa hyödyllisen kuvan tavoitearkkitehtuurista. Huomioiden: (1) yleistasoinen kuvaus, (2) keskeiset rakenneosat tunnistettu ja kuvattu, rooli ja ratkaisukokonaisuus määritetty, (3) ratkaisukokonaisuus kuvattu (hallinta, toimijat, prosessit, tiedot ja rajapinnat)

Kommentteja & Huomioita osuudessa esitetty sisältöä tarkentavia ja dokumentin rakenteeseen liittyviä asioita (selkeys, luettavuus, käytettävyyys). Keskeisenä näkökulmana kansallisen palveluväylän käyttöönotto KY-verkon näkökulmasta (esitetty vyöhykemalli ja tarvittavat yhdyskäytävät, alueellinen toiminta, kunnan itselleen ottamat palvelut/velvoitteet).

AKUSTI-KA ryhmän kokous (26.8.2015, Kuntatalolla). Palveluväylä viitearkkitehtuurin yleiskeskustelu: (1) palveluissa huomioitava yksityisten rooli (tuottamisessa) - alueellisuus vs. kilpailuneutraliteetti, (2) vyöhykemalli ja tarjottu palvelu (esim. Kanta-palvelu yhtenä vyöhykkeenä, liityntäpiste). TOTEAMUS: avoimen datan osalta on poistettu palveluväylän käyttö, tämä on oikea ratkaisu

Palveluväylän viitearkkitehtuurin ja sen dokumenttien hyväksyntä *

- ☒ Hyväksytään ilman muutoksia
- ☒ Hyväksytään muutoksin (vaaditut muutokset on kuvattu tässä lausunnossa)
- ☒ Vastustetaan, perustelut

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Hyväksytään muutoksin (vaaditut muutokset on kuvattu tässä lausunnossa)

Kommentit Palveluväylän viitearkkitehtuurin kuvaukseen

Lausunnonantajia: 1

Palveluväylän viitearkkitehtuurin kuvausdokumentti on ymmärrettävä

☒ Kyllä

☐ Ei

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Kyllä

Oman organisaationi kannalta palveluväylän viitearkkitehtuuri

☒ on hyödyllinen

☐ on jonkin verran hyödyllinen

☐ ei ole hyödyllinen

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

on hyödyllinen

Palveluväylän viitearkkitehtuurissa esitetty vyöhykemalli on kuvattu ymmärrettävästi

☒ Kyllä

☐ Ei

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Kyllä

Oman organisaationi kannalta esitetty vyöhykemalli

☒ on toteuttamiskelpoinen

☐ on vaikea toteuttaa, miksi?

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

on toteuttamiskelpoinen

Muita kommentteja ja huomioita vyöhykemalliin liittyen

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Panostettava:

(1) Yhteisymmärrys palvelun tuottajien ja hyödyntäjien näkökulmasta (Kansallinen palveluarkkitehtuuri ratkaisu ja KY-verkko toteutus).

(2) Perusrakenne, pelisäännöt, integrointi (yhdenmukaisuus - KY-verkon Yleinen Palvelukäsikirja).

Mahdollinen mallentaminen (esimerkkikuvaus), selkeä kuvaus Kansallisen palveluväylän käyttöönotto KY-verkon näkökulmasta (tarvittava sopimuskäytäntö, hallintamalli).

Vyöhykemalli ja yhdyskäytävät. Yhteistoiminta: VM, VRK, Tietoyhteiskunta/Kuntaliitto välillä.

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleisiin 1 Johdanto, 2 Kokonaisarkkitehtuurimenetelmän hyödyntäminen ja 3 Periaatetason arkkitehtuurikuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

5.2.1 Johdanto

Kappale 1.1 Dokumentin tarkoitus è

"Viitearkkitehtuurista on luotu erillinen tiivistelmäkuvaus" è

Selkeä, yksilöity viite ko. dokumenttiin (Liite2_Palveluväylän_yhteenveto.pdf)

Kappale 1.3 (... rajaukset ja reunaehdot)

JHKA-kokonaisuus (kuva) ... kuvan suhde viitearkkitehtuuridokumenttiin (selkeys ! esim. EIRA - European Interoperability Reference Architecture ... ?). KaPA kokonaisuus ja kansallinen palveluväylä (auki kirjoitettuna - julkinen palveluväylä on laajentuva palveluverkosto oheispalveluineen, ekosysteemi).

Kappale 1.4 Terminologia

Viittaus kappaleeseen 5.1 (Käsitteistön pääjäsenitys) koskien dokumentin laajempaa sanastoa.

Yksi/keskitetty sisällysluettelossa huomioitu SANASTO/TERMINOLOGIA (termit ja määritelmät)

kappale ! (JHS 179 mukaisesti - fyysinen taso - osana tietoarkkitehtuurin kuvausta). Kappaleen 5.1 taulukon käsite/termi aakkosellisuus helpottaisi lukemista.

KYSYMYKSET: Onko kappale 1.4 tarpeellinen ? (Esitetyt käsitteet/termit on avattu kappaleen 5.1 taulukossa.)

Muuta

Dokumentin omistaja (tarvitaanko ?)

Dokumentin päivitettävyyden (mikä ohjaa/vaikuttaa ?)

KA:n hyödyntäminen

Dokumentin yhdenmukaisuuden vuoksi kappaleen alkuun voisi ajatella lisättävän tekstiruudun sisältäen ydinviestin (kuten muissakin kappaleissa pääotsikon alla).

Periaatetason arkkitehtuurikuvaukset

3.1 Kuvattavan kohteen rajaukset ja reunaehdot

Voisiko ko. kappaletta tähdentää sanallisesti helpommin lähestyttäväksi. Nyt sisällöltään 1:1 Liite-1 Taulukot kanssa !

3.3 Sidosarkkitehtuurit, -hankkeet ja ratkaisut

Sidosarkkitehtuurit ja -hankkeet listauksen osalta lieenee riittävää huomioida velvoittavuudeltaan velvoittava & ohjaava osiot dokumenttien hallinnan, päivitettävyyden vuoksi

3.4 Arkkitehtuuriperiaatteet

"Kyseisen kohdealueen toiminnan ja tietojärjestelmien kehittäjien sekä toteuttajien tulee huomioida kaikessa kehittämisessä alla kuvatut arkkitehtuuriperiaatteet."

PRIORITEETTI = Palvelun tuottajan/hyödyntäjän osuus/vastuu (!/?) Arkkitehtuuriperiaatteitten listaaminen/määrittäminen LIITE-tasolla voisi olla riittävä (esim. dokumentin päivitettävyyss, katselmointi, hyväksyntä jne.)

3.7 Palvelutason ja valvonnan periaatteet

"Vyöhykkeiden sisällä ..."

Vyöhykkeiden välinen ja julkisen palveluväylän rinnakkainen käyttö (mahdolliset pelisäännöt) - liityntä kolmannen osapuolen kautta (esim. KY-verkko) ! [viittaus kappale 5: Kommentteja & Huomioita, 5.1 Vyöhykemalli]

Palvelulupaus (palvelun tarjoaja : julkiseen väylään liittyminen) - ei määritelty sanastossa !

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleeseen 4 Toiminta-arkkitehtuurin arkkitehtuurikuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

4.2 Sidosryhmät

"Ekosysteemin toimijat" - virkamies, organisaatio ! (ovatko tarpeellisia)

"Palveluväylän avulla integroidussa palveluprosessissa tulee olla mukana julkinen taho. B2B tai B2C eivät ole sallittuja, koska vastaavia integraatiopalveluja on jo markkinoilla." = Merkitys kunnille ? (ei riittävää näkyvyyttä/ymmärrystä asiassa - esim. aluekohtaisten palveluitten tuottaminen/käyttöönotto ; pyrkimyksenä tarpeettoman byrokratian välttäminen). Kunnan tasolla voi olla vaikea kyetä erottelemaan liiketoiminnallinen (alueellinen yrityssektorin tarjoama palvelu) kunnan itselleen ottamista palveluista/velvoitteista.

"Kukin palveluväylään kytkeytyvä toimija (palveluväyläorganisaatio) solmii kahdenvälisen sopimuksen niiden palvelujen omistajien kanssa, joita kyseinen kytkeytyvä organisaatio haluaa hyödyntää. Nämä sopimukset (käyttösopimukset, - sähköisessä muodossa, sanomavälityspalvelu) määrittävät, mitä palveluja kyseinen hyödyntäjä voi tarjoajan liityntäpisteestä käyttää ja mihin tarkoituksiin." Tulisiko esitetyt käsitteet (toimija/palveluväyläorganisaatio, käyttösopimus vs. palvelun tarjoaja/hyödyntäjä) huomioida SANASTO/TERMINOLOGIA tasolla ?

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleeseen 5 Tietoarkkitehtuurin arkkitehtuurikuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

5.1 Käsitteistön pääjäsenitys (katso kohta 5.2.1 Johdanto Kappale 1.4 Terminologia)

5.2.2 Liityntäkatalogi. "Liityntäkatalogiin tullaan jatkossa julkaisemaan kaikki julkisesti saatavilla olevien palveluiden kuvaukset. Tämä tarkoittaa sekä julkisen palveluväylän palveluita että avoimen datan palveluita." Selkeyden vuoksi olisiko syytä erotella asiointipalvelut tässä yhteydessä ? (onko käsitteenä asiointipalvelu yksiselitteinen viitearkkitehtuurin sisältö huomioiden ? - viitaten kappaleeseen 4.3 Palvelunäkymä, Palvelutietovaranto määrittelyihin)

5.3.2 Lokitiedot (5.3 Julkisen palveluväylän rekisterit)

"Audit-lokin tuottamisesta, säilytyksestä ja saatavuudesta vastaa järjestelmän substanssipalvelun tarjoaja." Olemassa oleva kriteeristö ?

"Julkisen väylän rajapinnoissa on varauduttu välittämään tietoa tarjoavalle osapuolelle tietoa hakevan henkilön identiteetti." Anonymisyys vaade ? (verkkoneutraalisuus vrt. tietoyhteiskuntakaari)

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleeseen 6 Tietojärjestelmäarkkitehtuurin kuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Tekstiruutu (" ... tulee noudattaa agnostisuuden ja autonomisuuden periaatteita.")

Tarkoitetaanko tässä sitä, että

- palvelu ei välitä missä kontekstissa sitä suoritetaan

- palvelun on ratkaisultaan moneen käyttötarkoitukseen soveltuva, itsenäisesti toimiva

Voisiko ko. linjauksen määritellä selkeämmin ! (käsitteet avattu myöhemmin dokumentissa kappaleessa

6.7 Palveluitten suunnittelun periaatteita)

6.4 Valvonta- ja hallinta-arkkitehtuurin periaatteet

"... palveluntarjoaja tulee taata SLA:n avulla palvelutaso ja valvoa sen toteutumista. SLA on osa kahdenvälistä sopimusta, joka palvelun käytöstä solmitaan tarjoajan ja hyödyntäjän välillä. Sopimusten hallinnoinnista tulee vastata liittyvien organisaatioiden toimesta." Palvelun käyttö (ehdot, käytön jäljitettävyyys) !

"... liittyvän organisaation vastuulle jää liityntäpalvelinten monitorointi"

è

Tarvittavat sopimukset (kunta, kuntaliittymä, alueellinen toimija, ...) - pelisäännöt ! (katso 5.1 Vyöhykemalli, KY-verkko esimerkkitapauksena)

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleeseen 7 Teknologia-arkkitehtuurin kuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

7.1 Teknologiakomponentit (integraatioalustat)

Liityntäkatalogi on yhteinen osa julkisen ja vyöhykeväyliä välillä (kaikkien kansallisen palveluväylän palvelujen julkaisualusta).

Julkaistaessa palveluja kansallisen palveluväylän kautta, vaihtoehtoina ovat

(1) sisäinen integraatioalusta

- (2) tarvittavat integraatiopalvelut on toteutettava tapauskohtaisesti
(3) vaihtoehtona on myös hyödyntää vyöhykettä tähän
[viittaus kohtaan 5.1 Vyöhykemalli]

Suoria yhteyksiä palvelun hyödyntäjän ja tarjoajan välillä ei voi olla (palvelukutsut kulkevat julkisen tai vyöhykettä kautta).

Palvelut julkaistaan keskitettyyn liityntäkatalogiin [viittaus kappale 5.2.5 Tietoarkkitehtuurin arkkitehtuurikuvaukset : 5.2.2 Liityntäkatalogi]

Muuta:

Tulisiko voida/voidaanko todeta tässä vaiheessa mitään tietojärjestelmäarkkitehtuurin teknologia valinnoista (suuntaa antavasti, ohjaavasti) ? Esim. vaatimukset järjestelmän ulkoisiin liityntöihin (toiminnalliset, ei-toiminnalliset vaatimukset - tunnistetut; taulukko).

Kommentit Kokonaisarkkitehtuuritaulukoihin (Liite 1)

Lausunnonantajia: 1 ▼

Kokonaisarkkitehtuuritaulukot ovat ymmärrettäviä

☒ Kyllä

☐ Ei

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Kyllä

Kokonaisarkkitehtuuritaulukot ovat hyödyllisiä

☒ Kyllä

☐ Ei

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Kyllä

Kommentit ja huomiot Kokonaisarkkitehtuuritaulukoihin sisältäen viittaukset taulukko-kohtiin

Kommentit Viitearkkitehtuurin yhteenveto-dokumenttiin (liite 2)

Lausunnonantajia: 1 ▼

Palveluväylän yhteenvetodokumentti on ymmärrettävä

☒ Kyllä

 Vastausvaihtoehto

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Kyllä

Palveluväylän yhteenvedodokumentti on hyödyllinen

 Kyllä

 Vastausvaihtoehto

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Kyllä

Kommentit ja huomiot Yhteenvedo-dokumenttiin (sisältäen viittaukset tekstiin)

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Dokumentin nimeäminen : Kansallisen palveluväylän viitearkkitehtuuri Pääpiirteittäin/Yleistä (dokumentti ei sellaisenaan sisällöltään kuvaa kuvausdokumentin yhteenvedoa)

Dokumentin nykyinen sisältö: tavoitteet, viitearkkitehtuurin linjaukset, käyttöönotto

Kommentit Viitearkkitehtuurin yhteenvedokuvaan (Liite 3)

Lausunnonantajia: 1 ▼

Palveluväylän yhteenvedokuva on ymmärrettävä

 Kyllä

 Ei

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Kyllä

Palveluväylän yhteenvedokuva on hyödyllinen

 Kyllä

 Vastausvaihtoehto

Suomen Kuntaliitto Kirjaamo

28.8.2015

Kyllä

Kommentit ja huomiot Yhteenvetokuvaan (sisältäen viittaukset tekstiin)

[Mene edelliselle sivulle](#)